

ਸਗਰ ਜਾਨਿਕਾਂ ਸੂਲਥਾਟਾਂ

੫੧੧ ੬੯੯ ੫੫ ੦੯

- ਸ਼ਰੀਧਰ ਮਾਸਕੀ ਰਾਜਮਗਰ
- ਫ਼ੋਨ ੫੫੯ ੯੯ ੫੧੧

लेखक परिचय

श्रीधर मास्की रानामगर

बोई (बुबा) : भोज बहादुर मास्की रानामगर
मोई (आमा) : दली मास्की रानामगर
जन्मस्थान : विर्घा-७, घ्याँङ्ग सिंग खरक, स्याङ्गजा
ठेगाना : मधवलिया-८, बिहुली, रुपन्देही
अध्ययन : बि.बि.एस., बि.ए.
महासचिव, नेपाल मगर युवा संघ (केन्द्रीय समिति)

प्रकाशक परिचय

टंक प्रसाद पुनमगर

बोई (बुबा) : स्व. गंग बहादुर पुनमगर
मोई (आमा) : हिरामति पुनमगर
ठेगाना : निस्कोट-९, म्याग्दी
हाल : पोखरा-१६, कास्की
संलग्नता : भू.पू. महासचिव, मगर सेवा समिति, टोकाई, जापान। सचिव, नेपाल मगर संघ, दिपबगर प्रारम्भिक समिति, पोखरा। सचिव, म्याग्दी दरबाङ्ग पश्चिम मगर सम्पर्क समाज, पोखरा।

बम चौचाङ्गी पुनमगर

बोई (बुबा) : सवहादुर पुनमगर
मोई (आमा) : स्व. रम्बी पुनमगर
ठेगाना : ओखरबोट-७, चिउरीबोट, म्याग्दी
हाल : पोखरा-१२, कास्की
संलग्नता : भू.पू. अध्यक्ष-मगर सेवा समिति टोकाई जापान, नेपाली आदिवासी समाज टोकाई, जापान। सह-कोषाध्यक्ष, म्याग्दी दरबाङ्ग, पश्चिम मगर सम्पर्क समाज पोखरा।

पुस्तक: मगर जातिको मूलबाटो

लेखक: श्रीधर मास्की रामामगर

प्रकाशक: टंकप्रसाद पुनमगर/बमबहादुर वोवाङ्गी पुनमगर

सर्वाधिकार: लेखक एवं प्रकाशकहरूमा

प्रथम संस्करण: दुई हजार प्रति

मिति: ०६६ चैत्र ६ (19 March 2010)

मूल्य: रु १०/- (विदेशका लागि \$2US)

कम्प्युटर ले-आउट: मनोज कुमार श्रीसमगर

मुद्रण: सत्यशीला अफसेट प्रेस. फोन: ०७१-६९३१२३

प्रतिक्रियाका लागि: sri_nams0099@yahoo.com

मगर जातिको मूलबाटो ॥ ४ ॥

मगर जातिको प्राचीनता

बुटवलमा फेला पारिएको प्राग ऐतिहासिक आदिमानव 'रामापिथेकश'को अवशेष १ करोड १० लाख वर्ष पुरानो भएको मानिन्छ। बैज्ञानिक परीक्षणले उक्त रामापिथेकम मानव मंगोल नस्लको भएको पनि पुष्टि भैसकेको छ। यस तथ्यले नेपाल र एसिया भूमि नै मंगोल वंशको मानिसहरूको मुख्य उद्गम थलो हो र यहीबाट मंगोल मूलका मानिसहरूको हांगाविंगा अन्यत्र फैलिएको थियो भन्ने पनि प्रष्ट पार्दछ। अर्थात् नेपालका मंगोलियन अनुहारका वासिन्दाहरू मंगोलियाबाट बसाई सराईको क्रममा नेपाल आइपुगेका हुन् भन्ने जुन प्रचार गर्ने गरिन्छ त्यो सत्य होइन।

यिनै मंगोल मूलका मानिसहरू कालान्तरमा नेपालमा किराँत जाति कहलिए। यसरी मगरहरूको सबै भन्दा प्राचिन नाम जान्न चाह्यौ भने त्यो किराँत जातिसम्म पुग्दछ। नेपालमा किरात भनेर चिनिने समुदाय अझैपनि छँदैछन्। त्यही किराँतको एउटा हांगा ऐतिहासिक कालाखण्ड र विकासक्रमलाई पार गर्दै जाँदा सूर्यवंशी, नाग, गन्धर्व, लिच्छवी, वृजी आदि जातीय नामको रूपमा चिनिदै आए र आधुनिक युगमा आइपुग्दना मगर भनेर चिनिएका छन्, प्रख्यात भएका छन्।

अतः मगर जातिको उत्पत्ति र विकासको कुरा गर्दा मगरहरू अन्यत्रबाट बसाई सराईको क्रममा नेपाल प्रवेश गरेको नभएर नेपाल कै सबैभन्दा प्राचिन जाति कै एउटा विशाल हाँगा हो र यहीबाट अन्य मंगोलियन जातिहरू जस्तै एशियाका अन्य भू-खण्डमा तिनको बिस्तार भएको हो भन्ने तथ्यहरूले बताउँछ।